

Confuzionarea metodelor

Avuția este un scop individual disputat în context tranzacțional intersubiectiv certificat de randament. Când ajunge să fie un scop politic însă, avuția devine o temă de referendum rezolvată prin numărarea voturilor.

Dintre formele cele mai perverse ale pragmatismului, de departe se evidențiază a fi schimbarea de sus în jos a ordinii. În forma ei actuală, schimbarea de sus în jos a devenit expresia firească a politicii. Înțelegerea lucrurilor pare să nu aibă la bază rațiunea, decât într-o variantă în care rațiunea se arată a fi un mijloc de a ne convinge că explicația posibilului este totuna cu posibilitatea de a defini antinomic realitatea.

Nu pe un alt traseu temele individualismului și ale pieței au ajuns, în ultimii ani marcați de criza economică, confortabil tolerate prin acceptarea soluțiilor sugerate de temele antinomice ale intervenționismului pentru a salva piața de propriile excese și de a investi banul public în resuscitarea egoismului iminent funcționării piețelor performante. Ceea ce acoperă lipsa de coerență ideologică, precum și de consecvență epistemică, nu este altceva decât apelul la procedeul iluminist al ofertei de schimbare, preluat pe linia filodeistă de tip aristotelian, unde ordinea este expresia dependenței verticale.

Indiferent de orizontul semnificațiilor cu care se construiesc motivațiile ideologiilor politice la soluțiile acestei crize, oferta este la limită identică: individualiștii (în rolul fundamentaliștilor pieței) prescriu datoria economiei publice de a acoperi eșecurile economiei private, în timp ce intervenționiștii (în rolul planificatorilor strategici) subscriu la curățarea pieței prin naționalizare temporară a pierderilor.

Suntem în situația excepțională de a obține același rezultat prin metode contrare de abordare a problemei economiei. Doar că rezultatul acceptat este predefinit și consecința lui este să se reformuleze propriu-zis problema. Altfel spus, rezultatul este pentru ideologiile politice antinomice un dat invariabil, ceea ce rămâne de făcut fiind reșezarea în alt fel a termenilor problemei.

Schimbarea problemei economiei pentru a da rezultatul stabilit este sursa prelungirii crizei, chiar a instituirii posibilității permanentizării ei. Cumva providențial pentru ambițiile demiurgice ale ideologiilor politice, criza le salvează de a aloca resurse prea mari pentru identitate de scopuri, după ce le-a oferit șansa de a reduce la maximum cheltuielile pentru identitatea metodologică. Schimbarea de sus în jos a devenit astfel calea corectă.

S-a ajuns să se arunce la coșul ineficienței controlului social metodele care au configurat de trei secole calea greșită a identităților antinomice. Într-un fel simplu, ideologiile politice s-au strâns sub stindardul principiului pragmatic „scopul scuza mijloacele”. În fond, metodele de control al libertăților ca expresie directă a scopului puterii politice nu au, ca și banii, miros, deși pot avea culori, forme și proveniențe diferite. Fondul metodologic comun al ideologiilor politice, pus în evidență de criză, are însă nevoie de cadrul reproductiv al crizei. Dacă este să se ajungă cu gândul că criza trebuie încheiată, această situație nu poate fi pentru ideologiile politice decât acceptarea unor costuri, oarecum derizorii, cu așteptarea efectelor inverse ale metodelor folosite la ieșirea din criză: intrarea imediată în altă criză.

Tăcerea stimulată în jurul metodei schimbării de sus în jos și a ștergerii identității de mijloace la care apelează în criză ideologiile politice are o cauză dublă: pe de o parte, temerea că până la urmă s-ar realiza că este nefirească prezența ideologiilor politice în perimetrul economicității și, pe de altă parte, s-ar distinge diferența crasă de mijloace de care se uzitează pentru un scop care nu este al economicității. Și asta pentru că deținerea cu orice mijloace a puterii politice justifică interesul controlului individual al circuitelor avuției, dar rostul economicității este de a fi un suport care să deschidă intersubiectiv accesul la circuitele avuției.

Puterea politică vrea controlul avuției, dar avuția este obiectul unui alt fel de dispută, a îndreptățirilor randamentale și nu a însușirilor politice. Avuția este un scop individual disputat în context tranzacțional intersubiectiv certificat de randament. Când ajunge să fie un scop politic, avuția devine temă de referendum rezolvată prin numărarea voturilor.

Cel mai mare dușman al Economiei este Economia Politică. Gestiunea de sus în jos a economiei este consecința preferinței universale a ideologiilor politice pentru criză, căci doar aceasta face posibilă schimbarea de sus în jos.